

DBP-19080001050701 Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) Examination

June - 2022

Accounting - 5

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપ છે.

- 1 જાન ફાઈનાન્સ પાસે તા. 1-4-2020ના રોજ ટાટા લિ.ના 12%ના રિબેન્ચર 20 હતા. જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 7,20,000 હતી, જે તેની મૂળ કિંમત કરતાં 20% વધારે હતી.

વ્યાજ દર છ મહિને 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે.

દરેક વ્યવહાર પર દલાલી 1% લેખે બજારકિંમત પર ચૂકવાય છે.

તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચે પ્રમાણેના વ્યવહારો થયા હતા.

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
31-5-20	2,50,000	125	વેચાણ
01-08-20	3,00,000	120	ખરીદી
01-11-20	4,50,000	135	વ્યાજ બાદ ખરીદી
28-2-21	6,00,000	150	વ્યાજ બાદ વેચાણ

આખર સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન લિફ્ટો પદ્ધતિ મુજબ કરવામાં આવે છે.

તા. 31-3-2021ના રોજ રિબેન્ચરની બજારકિંમત રૂ. 145 હતી.

તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું 12%ના રિબેન્ચરનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

1 તા. 1-4-2020ના રોજ હેત ફાઈનાન્સ પાસે 9%ની નિરમા લિ.ની 20

જામીનગીરીઓ હતી. જેની દાર્શનિક કિંમત રૂ. 1,00,000 હતી. આ જામીનગીરીની ચોપડે કિંમત રૂ. 1,10,000 હતી. આ જામીનગીરી પર વ્યાજ તા. 30મી સપ્ટેમ્બર અને તા. 31મી માર્ચના રોજ ચૂકવાય છે.

સ્ટોક મૂલ્યાંકન ફિફો પદ્ધતિ મુજબ થાય છે. વર્ષ 2020-21 દરમિયાન જામીનગીરી અંગે થયેલા વ્યવહારોની માહિતી નીચે મુજબ છે :

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	દલાલી	નોંધ
1-8-20	50,000	105	1%	વ્યાજ બાદ વેચાણ
15-11-20	80,000	98	$\frac{1}{2}\%$	ખરીદી
1-1-21	1,30,000	95	1%	વ્યાજ બાદ ખરીદી
1-3-21	2,00,000	99	$\frac{1}{2}\%$	વેચાણ

દલાલી બજારકિંમત પર ગણવાની થાય છે.

હેત ફાઈનાન્સના ચોપડામાં તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ દરમિયાનનું 9%ના નિરમા લિ.ની જામીનગીરીનું ખાતું તૈયાર કરો.

2 શ્રી રાજ પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની માહિતી પરથી 20

તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાનના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો :

(I) મિલકતો અને જવાબદારીઓ	1-4-20 રકમ (રૂ.)	31-3-21 રકમ (રૂ.)
સ્ટોક	90,000	1,10,000
રોકડ સિલક	25,000	?
લેણદારો	?	80,000
દેવાદારો	?	1,25,000
લેણીહૂંડી	20,000	30,000
દેવીહૂંડી	25,000	20,000
જમીન-મકાન	2,00,000	?
પ્લાન્ટ-ચંત્રો	3,50,000	?

(II) વર્ષ દરમ્યાનના વ્યવહારો :

વિગત	રકમ (રૂ.)
પગાર ચૂકવ્યો	50,000
ઉપાડ	40,000
મજૂરી ચૂકવી	35,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા	2,40,000
ઉધાર ખરીદી	3,50,000
ઉધાર વેચાણ	5,00,000
મળેલ લેણીહૂંડી	70,000
સ્વીકારેલી દેવીહૂંડી	55,000
દેવાદારો પાસેથી કુલ વસૂલાત (ઘાલખાધ પરત રૂ. 40,000 સહિત)	3,50,000
મળેલ વટાવ	10,000
આપેલ વટાવ	20,000

(III) વધારાની માહિતી :

- રોકડ વેચાણ અને રોકડ ખરીદી શૂન્ય છે.
- જમીન-મકાન પર 10% અને પ્લાન્ટ-યંત્રો પર 20% ધસારો ગણો.
- દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

અથવા

- 2 શ્રી C.K. પોતાના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની માહિતી પરથી 20 તા. 31-3-2021ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાનના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો :

(I) મિલકતો અને જવાબદારીઓ	1-4-20 (રૂ.)	31-3-21 (રૂ.)
યંત્રો	3,00,000	?
ફર્નિચર	1,00,000	90,000
સ્ટોક	1,75,000	2,00,000
દેવાદારો	1,20,000	1,50,000
લેણદારો	90,000	80,000
રોકડ-બેંક	?	1,00,000
ખર્ચ ચૂકવવાનો બાકી	10,000	20,000

- (II) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	રકમ (રૂ.)
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	7,50,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા	8,00,000
ઉપાડ	1,25,000
પરચૂરણ ખર્ચા	2,20,000
વટાવ આપ્યો	25,000
વટાવ મળ્યો	20,000
વેચાણ પરત	50,000
ખરીદ પરત	70,000
ઘાલખાધ	40,000
યંત્ર ખરીદી (તા. 1-1-2021)	3,00,000
રોકડ વેચાણ	7,20,000

(III) વધારાની માહિતી :

- શરૂની મૂડી પર વાર્ષિક 8% વ્યાજ ગણો.
- યંત્ર અને ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% ઘસારો ગણો.
- દેવાદારો પર 10% ઘાલખાધ અનામત રાખો.

- 3 H & H લિ. એ રૂ. 10નો એક એવા 2,00,000 ઇક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા 15 જેની બાંહેધરી નિશીવે આપી. કંપનીને 70% શેર માટે જાહેર જનતા તરફથી અરજીઓ મળી. બાકીના શેર નિશીવે ખરીદી લીધા. કંપનીએ 4% બાંધધરી કમિશન ચૂકવવાનો કરાર કરેલ છે.

નિશીવે માનીતને 20,000 શેર માટે પેટા બાંધધરી કરાર આપ્યો. તે બદલ 2% લેખે બાંધધરી દલાલી ચૂકવવાની છે. નિશીવે પોતાના શેર રૂ. 8ના ભાવે વેચી દીધા તેને બાંધધરી અંગેનો ખર્ચ રૂ. 10,000 થયો.

ઉપરની માહિતી પરથી નિશીવના ચોપડે બાંધધરી ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- 3 ચકાયક કંપની લિ. દ્વારા 75,000 શેર દરેક રૂ. 10નો તેવા 10% પ્રીમિયમથી 15 બહાર પાડવામાં આવ્યા. આ ભરણા અંગે X, Y અને Z તરફથી 5:3:2 પ્રમાણે બાંધધરી આપવામાં આવી હતી. કુલ 65,000 શેર માટે અરજી મળી. જે અંગેની વિગતો નીચે મુજબ હતી :

દલાલનું નામ	નિશ્ચિત બાંધધરી અંગેની અરજી	નિશાનીવાળી અરજી	કુલ
X	2,000	29,000	31,000
Y	3,000	15,000	18,000
Z	1,000	11,000	12,000
નિશાની વગરની અરજી	—	—	4,000
કુલ	6,000	55,000	65,000

બાંધધરી દલાલો શેરની દાર્શનિક કિંમતના 5% લેખે કમિશન મેળવવા હક્કદાર છે.

તૈયાર કરો :

- બાંધધરી આપનારાઓની જવાબદારી નક્કી કરતું પત્રક તૈયાર કરો.
- ચકાચક લિ.ના ચોપડે આમનોંધ લખો.

4 ‘ABC’ વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. જૂન - 2021ને લગતી માહિતી 15 નીચે મુજબ છે :

વિગત	પ્રક્રિયા			તૈયાર માલ રકમ (રૂ.)
	A	B	C	
શરૂનો સ્ટોક	10,000	20,000	40,000	1,00,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	70,000	90,000	55,000	—
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	80,000	1,10,000	1,00,000	—
કા. શિ. ખર્ચા	55,000	70,000	60,000	—
આખરસ્ટોક	15,000	30,000	50,000	80,000
પડતર કિંમત પર નફાની ટકાવારી	20%	20%	25%	—
શરૂના સ્ટોકમાં આંતર પ્રક્રિયા નફો	—	6,000	15,000	37,000

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. અને તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા C ખાતેથી જે કિંમતે વસ્તુ મળે તે કિંમતે આંકવામાં આવે છે. મહિના દરમિયાન વેચાણ રૂ. 13,20,000નું હતું.

તૈયાર કરો :

દરેક પ્રક્રિયાના ખાતા અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું.

અથવા

4 વસ્તુ XYZ ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. સૂદિપ લિ.ના ચોપડામાંથી 15

તા. 31-3-2021 સુધીની નીચેની માહિતી મળે છે.

વિગત	પ્રક્રિયા			તૈયાર માલ રકમ (રૂ.)
	X	Y	Z	
વપરાયેલ માલસામાન	2,40,000	1,90,000	3,00,000	—
મજૂરી	3,10,000	1,50,000	2,72,000	—
આખર સ્ટોક	70,000	94,000	1,53,000	1,10,000
ફેરબદલી કિંમત પર નફાની				
ટકાવારી	20%	25%	$33\frac{1}{3}\%$	—

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ. 20,00,000માં વેચવામાં આવ્યો હતો.

તૈયાર કરો :

દરેક પ્રક્રિયાના ખાતા અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Right side figures show marks of each question.
(2) Necessary calculations must be a part of answer.

1 On 1-4-2020 Jan Finance had 12% debenture of Tata Ltd. **20**

which book value was Rs. 7,20,000 which was 20% more than its cost value.

Interest is paid for six months on 30th June and 31st December.

Brokerage is calculated on every transaction at 1% on market value.

The following transactions were took place for the year ended on 31-3-2021.

Dt.	Face Value (Rs.)	Rate (Rs.)	Remarks
31-5-20	2,50,000	125	Sale
01-08-20	3,00,000	120	Purchase
01-11-20	4,50,000	135	Ex. Int. Purchase
28-2-21	6,00,000	150	Ex. Int. sale

Valuation of closing stock is calculated as per LIFO method.

The market value of debenture was Rs. 145 as on 31-3-2021.

Prepare 12% debenture's a/c. for the year ended 31-3-2021.

OR

- 1 On 1-4-2020, Het Finance had 9% securities of Nirma Ltd. **20**
having face value of Rs. 1,00,000. The book value of the securities were Rs. 1,10,000.

Interest on these securities is payable on 30th September and 31st March every year.

Stock valuation is done on FIFO method. The information relating to the transactions of above securities during the year 2020-21 is as under:

Date	Face Value (Rs.)	Rate (Rs.)	Brokerage	Remarks
1-8-20	50,000	105	1%	Ex. Int. Sale
15-11-20	80,000	98	$\frac{1}{2}\%$	Purchase
1-1-21	1,30,000	95	1%	Ex. Int. Purchase
1-3-21	2,00,000	99	$\frac{1}{2}\%$	Sale

Brokerage is to be calculated on the market price.

Prepare 9% securities of Nirma Ltd. A/c. for the year ended on 31-3-2021 in the books of Het Finance.

- 2 Shri Raj maintains his books of accounts according to **20**
single entry system. Prepare his annual accounts for the
year, ending on dt. 31-3-2021 from following details.

(I) Assets and Liabilities	1-4-20 (Rs.)	31-3-21 (Rs.)
Stock	90,000	1,10,000
Cash Balance	25,000	?
Creditors	?	80,000
Debtors	?	1,25,000
Bills Receivable	20,000	30,000
Bills Payable	25,000	20,000
Land and Building	2,00,000	?
Plant Machinery	3,50,000	?

(II) Particulars	Amt. (Rs.)
Salary Paid	50,000
Withdrawals	40,000
Wages paid	35,000
Paid to creditors	2,40,000
Debit Purchase	3,50,000
Debit Sales	5,00,000
Received bills receivable	70,000

Accepted bills payable 55,000
Total amount received from debtors
(including Bad debts return Rs. 40,000) ... 3,50,000
Discount received 10,000
Discount allowed 20,000
Cash sales and cash purchase are nil.

(III) Additional Information :

- Charge depreciation at 10% p.a. on building and 20% p.a. plant.
- Provision for bad debts reserve on Debtors at 10%.

OR

- 2** Shri C.K. maintains his books of accounts according to **20**
single entry system. Prepare his annual accounts for the
year ended on 31-3-2021 from following details :

(I) Assets and Liabilities	1-4-20 (Rs.)	31-3-21 (Rs.)
Machinery	3,00,000	?
Furniture	1,00,000	90,000
Stock	1,75,000	2,00,000
Debtors	1,20,000	1,50,000
Creditors	90,000	80,000
Cash Bank	?	1,00,000
Unpaid expenses	10,000	20,000

(II) Transactions during the year :

Particulars	(Rs.)
Received from Debtors	7,50,000
Pay to Creditors	8,00,000
Drawings	1,25,000
Misc. Expenses	2,20,000
Discount allowed	25,000
Discount received	20,000
Sales Return	50,000
Purchase Return	70,000
Bad Debts	40,000
Machinery Purchase (1-1-2021)	3,00,000
Cash Sales	7,20,000

(III) Additional Information :

- Allow 8% interest on opening capital per year.
- Calculate depreciation at 10% p.a. on Machinery and Furniture.
- Provide bad debts reserve on debtors at 10%.

- 3** 'H and H' Ltd. issued 2,00,000 equity shares each at **15**
Rs. 10. Nishiv has given undertaking for the issue. Company
received 70% share applications from general public. Nishiv
bought remaining shares. Company entered into contract to
pay 4% underwriting commission.

Nishiv issued sub contract to Maniv for 20,000 shares.
For this 2% brokerage will be paid. Nishiv sold his shares
at a price of Rs. 8. He paid expenses of Rs. 10,000 for the
whole contract.

Prepare underwriting account in the books of Nishiv from
the above information.

OR

- 3** Chakachak Co. Ltd. issued 75,000 shares each of Rs. 10 at **15**
a 10% premium. The IPO was underwritten by X, Y and
Z in the ratio of 5:3:2. Total 65,000 share application
received as per details given below :

Name of Brokers	Firm Application	Marked Application	Total
X	2,000	29,000	31,000
Y	3,000	15,000	18,000
Z	1,000	11,000	12,000
Unmarked	X	X	4,000
Total	6,000	55,000	65,000

Brokers are entitled to get 5% commission on face value.
All settlements have been made.

Prepare :

- Statement showing brokers liability
- Pass the journal entry in the books of Chakachak Co. Ltd.

- 4 An item 'ABC' passed through three processes. Following 15
is the information for June - 2021 :

Particulars	Process			Finished Goods Amt. (Rs.)
	A	B	C	
Opening stock	10,000	20,000	40,000	1,00,000
Direct Material	70,000	90,000	55,000	—
Direct Wages	80,000	1,10,000	1,00,000	—
Factory Overheads	55,000	70,000	60,000	—
Closing Stock	15,000	30,000	50,000	80,000
Inter process Profits				
Percentage on				
Cost Price	20%	20%	25%	—
Inter process profit in				
opening stock	—	6,000	15,000	37,000

Stock is valued on prime cost basis in each process and finished goods. Stock is valued at the price received from process C. Sales during the month was Rs. 13,20,000

Prepare :

Process A/c. and Finished Stock A/c.

OR

- 4 Product XYZ passes through three processes. The following 15 information of Sudip Ltd. is available for the year ended 31-3-2021.

Particulars	Process			Finished Stock Amt. (Rs.)
	X	Y	Z	
Material consumed	2,40,000	1,90,000	3,00,000	—
Wages	3,10,000	1,50,000	2,72,000	—
Closing Stock	70,000	94,000	1,53,000	1,10,000
Inter process Profit percentage on transfer price	20%	25%	$33\frac{1}{3}\%$	—

Stock is valued on prime cost basis in each process and finished goods.

Stock is valued at the price received from process Z. Sales during the month was Rs. 20,00,000

Prepare :

Process A/c. and Finished Stock A/c.